

П. Ю. ТОДОРОВ — ПИСМА.

Berlin, 3 Май 1900.

Наверно, бр. Иване, колкото човек се издига толкова в себе ще сжзнава своята немоц; толкова той ще негодува от своето и с лудй стремежи ще се хвжрля да застига това, което може би е далеч от силите му!

Биват минути навремене, стоя и потжрсва ми се от джно душата. Умразно ми е миналото, неудовлетворен сжм от настоящето, а бждащето . . . то не е мое.

А най главно, когато гледам що сжм направил, — какво сжм написал. — Да, аз усещам, че мога да дам нещо много по-велико отколкото това, с което днес за днес е свжрзана моята личност пред лицето на читающия свят. Чувствувам, че все повече аз прониквам в сжщността на нещата, че все по тжнко разбирам човешките помисли и дела. — Най сетне виждам недостатжците на своите, дори до последня тжнкост, работи и това, колкото ме радва, толкова ме наскжрбява. Не, че аз искам да се отрека от своите произведения — не! те ми са мили и в основа аз сжм доволен от тех, но техните грапавини ме мжчат, — техните недостатжци не ми дават сжрце да седна да прочета нещо по старо. И до сега аз се боя некак да взема в ржце некой от пжрвите си разкази. — Мисля, преживявам много нещо в душа за сега, но неседам да го пиша. Искан ми се да се заловя и с едни поджлги научни занятия, после с преводй на класически произведения да се усжвжршенствувам . . . Ти знаеш, че аз сжм смел, не ми липсва енергия, па и имам доволно самоувереност. И ако да би можал да си представиш колко нови минове се разтварят пред мен, колко демонски чувства, колко луди мисли ме разджрпват насам нататжк — имало би петима писатели през целия си живот да пишжт! . . .

Скоро в „Бжлг. преглед“, вероятно ще се появи една моя селска идилия, на която аз ти обржщам вниманието.

Получих ти писмото и „На помощ“.